

Socialistisk ugekommentar

- udsendt af SAPs Forretningsudvalg fredag den 30. aug. 2007.

=====

Syg profit

For nylig var den amerikanske filminstruktør Michael Moores i Danmark for at præsentere sin seneste film om det amerikanske sundhedsvæsen. Han brugte lejligheden til advare danskerne: Følg ikke i USA's spor. Overlad ikke sundhedssektoren til det private erhvervsliv.

Samtidig indledte Enhedslisten en efterårskampagne mod privatisering af sundhedssektoren og for alles ret til fri og gratis adgang til behandling i denne sektor.

Moores udtalelser rammer i den grad plet, og Enhedslistens kampagne er mere end påkrævet. For det, Moore advarede imod, er desværre godt på vej.

Hospitalerne er et af de områder, hvor regeringens snigende liberalisering har været mest effektiv.

På den ene side udsulter man hospitalerne i forhold til behovene. Det får de mest velstående danskere til at købe sig ind på privathospitaler, ofte betalt af private sygeforsikringer.

I sig selv har de "selvbetalende" private kunder ikke været nok. Derfor er regeringen kommet privathospitalerne til hjælp med den ene ventetidsgaranti efter den anden med, som bl.a. indebærer, at vi som patienter har ret til at blive behandlet på det offentliges regning på et privathospital, hvis det offentlige hospitalsvæsen ikke kan opfylde kravene til mindste ventetid.

Dermed får privathospitalerne nærmest en statsgaranti for kundeunderlaget og får råd til at tiltrække det dygtigste personale. Det betyder, at de offentlige hospitaler kommer til at mangle endnu flere læger og sygeplejersker, hvorefter deres ventetider vokser, hvorefter der kommer endnu flere kunder til privathospitalerne, betalt af skattepenge.

Skulle denne privatiseringsmaskine ikke være tilstrækkelig, pålægger regeringen regionerne en økonomi, som tvinger dem til at skære i antallet af stillinger.

Langsomt men sikkert nærmer vi os amerikanske tilstande – uden at noget parti har behøvet forsvare det i en valgkamp, og uden at Folketinget på noget tidspunkt har stemt om det:

- private sygeforsikringer
- private hospitaler
- privat lægeuddannelse (80 % af lægernes efteruddannelse er betalt af medicinalfirmaerne)

Men vi tilfører det offentlige sundhedssystem masser af penge, indvender regeringen. Problemerne skyldes, at behovene for behandling og især dyr behandling er uendelig.

Der er et gran af sandhed i dette. Men kun en smule, for det er nødvendigt at stille spørgsmålet: hvorfor er sundhedssektoren så dyr? Hvor forsvinder pengene hen?

Et af svarene er, at en utrolig stor del af pengene forsvinder ned i lommerne på medicinalfirmaer og medicinske teknologifirmaer, som scorer nogle af kapitalismens højeste profitter, og som bruger millioner af kroner til samfundsmæssigt unyttige reklameomkostninger. De danske medicinalfirmaer bruger mere til reklame end til forskning og udvikling!

At medicin og medicinske apparater mm produceres af privatkapitalistiske firmaer, der skal tjene på det, medfører ikke bare et stort unødigt samfundsmæssigt dræn.

De private patenter på forskningsresultaterne betyder også, at megen medicin bliver unødigt dyr og aldrig når de fattige i Den Tredje Verden.

Patentsystemet hæmmer også udviklingen af ny medicin og behandlingsmetoder, fordi hvert firmas forskere holder på sine delresultater, som aldrig indgår i en fælles udvikling.

Når profitten og markedet får lov til at styre sundhedsvæsenet, bliver det unyttigt dyrt og mindre effektivt. Vi får hverken den forebyggelse eller den behandling, som det globale samfund faktisk har viden og ressourcer til. Profitten dræber.

Valget står derfor mellem et sundt sundhedsvæsen eller et sygt profitvæsen.

Skal vi dreje udviklingen, kræver det en stribe sammenhængende initiativer:

- investeringer i det offentlige sundhedsvæsen, bl.a. så personalet ikke flygter til private hospitaler eller væk fra faget på grund af arbejdspresset
- investeringer i uddannelserne, så der er personale nok til alle dele af sektoren
- stop eksporten af patienter til de private sygehuse
- afskaf skattebegunstigelser af sygeforsikringer
- væk med forretnings- og forskningshemmeligheden i medicinalindustrien eller afskaf virksomhedernes ret til at trække udgifterne til udvikling og forskning, der er hemmelig, fra i skat
- genopbyg offentlig medicinproduktion med udgangspunkt i Serumintituttet med særlig henblik på hjælp til u-landene
- støt u-landenes kamp for retten til at bryde medicinalgiganternes patentrettigheder og producere og købe billig kopimedicin Alt sammen skal ses som et led i kampen for et demokratisk sundhedsvæsen rensset for profit.

Det er krav, som naturligvis skal rejses i kommuner og Folketinget, men skal de for alvor blive realistiske, er hovedopgaven at opbygge en aktiv folkebevægelse bag dem. Det er ikke noget, hverken Enhedslisten eller andre kan beslutte på et møde og så sætte i værk. En partikampagne kan sætte emnet på dagsordenen, og den kan udbrede fornuftige forslag og krav til så mange som muligt. Og det er vigtigt.

Men det helt afgørende er de protester og de aktiviteter, der faktisk foregår:

- når lokalbefolkningen protesterer mod lukning af hospitaler
- når de ansatte kæmper for bedre løn- og arbejdsforhold
- når de ansatte protesterer mod nedskæringer og fyringer
- når der protesteres og organiseres solidaritetsaktioner mod medicinalfirmaernes udbytning af folkene i Den Tredje Verden.

Her har vi på venstrefløj en stor opgave med at støtte, både i de parlamentariske forsamlinger og udenfor. Men også udvikle forslag til, hvordan aktiviteterne kan blive stærkere, og hvordan de kan samles i en fælles bevægelse af ansatte og brugere som en del af en samlet velfærdsbevægelse.

SAP's forretningsudvalg, 31. august 2007

Socialistisk ugekommentar udsendes af SAPs Forretningsudvalg hver weekend. Hvis du er interesseret i at få den tilsendt direkte på mail kan du bestille den på sap@sap-fi.dk